GAZETA LWOWSKA.

W Poniedziałek Nr. 168. 20. Października 1817.

Wiadomości kraiowe.

Ze Lwowa. — Na uposażenie szkoły w Wielopolu, w Cyrkule Tarnowskim, ofiarowała Gmina tameczna rocznie 80 ZR. i 8 1/2 korcy zboża, Pleban zaś mieyscowy, JX. Sosnowski, podobnież rocznie 25 ZR. i korzec zboża.

Końcem lepszego uposażenia szkoły w Gorlicach, obiecał tameczny Pleban Łaciński, JX. Skrudziński 25 ZR., Gmina zaś mieyska 275 ZR. co rok dopłacać.

JX. Kazimierz Kalinowski, Pleban w Łubcy, w Cyrkule Tarnowskim, podjął się dawania nauk szkolnych częścią osobiście, częścią przez organistę swoiego.

Rząd kraiowy ma ukontentowanie podać te piękne czyny do wiadomości publiczney.

Na wsparcie tworzącego się w Kraiu tuteyszym prowincyonalnego funduszu dla wspomagania inwalidów, ofiarowali Dominia i Obywatele Cyrkułu Bukowińskiego poniższe dobrowolne składki, iako to: Teodor Dobrowolski de Büchenthal, dzierżawca dóbr Toporouca, 200 ZR.; Antoni Zadurowicz, dzierżawca dóbr Szerouca wyższego, 50 ZR.; Jerzy Kalmucki posiadacz części dóbr Rohosney, 20 ZR.; Aloizy Fritsch, Adwokat Bukowiński, 100 ZR.; Bracia Mikułowie, kupcy Czerniowieccy, 80 ZR.; Jan Loebius, spekulant w Czerniowcach, 50 ZR.; Łazarz Michałowicz, kupiec Czerniowiecki, 50 ZR.; Ignacy Zagórski, dzierżawca dóbr Kuczurmare, 50 ZR.; Franciszek Jassynski, dzierżawca dóbr Tereblestie, 25 ZR.; Satagurska Gmina Żydowska, 25 ZR.; Dawid Łuchasiewicz, dzierżawca dóbr Szubranca, 25 ZR.; Jakób Szymonowicz, kupiec Czerniowiecki, 30 ZR.; Teodor Mustacza, dziedzic dóbr Satagury 310 ZR.; Jan Aywass, dzierżawca dóbr Słobodzie Banańcze 3 Czerw. Zł. w złocie; Rypsyma Aslan, dzierżawczyni dóbr Banańcze 50 ZR.; Łazarz Brunstein w Czerniowcach, 80 ZR.; Augustyn Czyba dzierżawca dóbr Czerebkouca, 150 ZR.; Aryton Miaczy dzierżawca dóbr Wołczyńca, 20 ZR.; Dominium Jurkouc 50 ZR.; Dominium Okna, 10 ZR.; Kameralna Prefektura w St. Illiesz, 10 ZR.

W Cyrkule Kołomeyskim ofiarowały Dominiia i Gminy następuiące składki na rzecz prowincyonalnego funduszu wspierania inwalidów, iako to: Dominium Podwysokie 10 ZR.; Gmina Podwysocka 8 ZR.; Dominiium Targowica 18 ZR. 15 Krayc.; a Podleska dziedziczka dóbr Tróycy, 82 ZR. 30 Krayc. w W. W.

Dominium Podleszany w Cyrkule Tarnowskim ofiarowało na wsparcie inwalida Tomasza Pichowa 20 ZR.

Te ofiary, świadczące o dobroczynności dla walecznych obrońców Oyczyzny, ogłaszaią się niniejszem publicznie.

Na wsparcie zubożałych mieszkańców w Riesengebirge, w Czechach, ofiarowali znowu:

W Cyrkule Myślenickim. — Hrabia Wielopolski i Hrabina Wielopolska po 200 ZR. W. W.; Hrabina Szeptycka 40 ZR.; Baron Borowski 60 ZR.; Baron Larisch 5 czerwon. złotych Hollenderskich; Jerzy Knobloch Lekarz cyrkułowy, 20 ZR.; Brandys posiadacz dóbr 16 ZR.; Józef Haller posiadacz dóbr 10 ZR.; Dominia Wilamowice i Słemień po 6 ZR.; Dominium Zeleczyna i miasto Landskron po 2 ZR.; Dominium Koło Lipowieckie 1 ZR.

W Cyrkule Brzeżańskim. — Hrabina Rzewuska, z domu Xiężna Lubomirska 100 ZR.; Hrabiowie Stanisław i Alfred Potoccy, po 100 ZR.; Hrabia Waldstein i Hrabina Waldsteinowa z domu Hrabianka Rzewuska, po 50 ZR.; Hrabia Ludwik Dzieduszycki, Onufry Szumlański, Ilsingerowa dziedziczka Hrożanki i Starosta cyrkułowy Kriebel, wszyscy po 50 ZR.; Hrabia Ignacy Skarbek i Janiszewski dziedzic Sarnek po 45 ZR.; Hrabia Jarosław Potocki 40 ZR.; Nesterowicz, Syndyk mieyski Brzeżański, 30 ZR.; Brodzki, dzierżawca dóbr Glinney, i Strachocki, po 25 ZR.; Jakób Głowacki dziedzic Kalnego i Tadeusz Brzozowski dziedzic Teofipolki, po 20 ZR.; Kommissarz cyrkułowy Baron Tauber, 16 ZR.; Kommissarze cyrkułowi Węgierski i Czetsch, Kapitan Stepper z kommendy werbowniczey w Brze-

żanach, Józef Szumlański, Nowakowski dziedzic Chorostkowa i Schlichtynger Zarządca żywności woyskowey w Brzeżanach, wszyscy po 15 ZR.; Woyciech Zdziesiulski z Mądzielowki, Steinmayer Sekretarz cyrkułowy, Franciszek Kędzierski posiadacz części Meryszczowa, Dominik Gąsiewski dziedzic Wybudowa i Inżyniier cyrkułowy Brauneis — wszyscy po 10 ZR.; Kownacki Kawaler Maltański, X. Albert Treba Pleban w Kozłowie, Nowosielski z Kozłowa i Franciszek Kamiński z Bursztyna — wszyscy po 5 ZR.

Za te dary, składa się dobroczynnym dawcom w imieniu nieszczęśliwych mieszkańcow Riesengebirgu nayczulsze podziękowanie.

O podróży NN. Cesarstwa Ichmość, takie nas dalsze doszły wiadomości:

„Dnia 1. Października stanęło NN. Państwo w Starey Orsowie, gdzie Cesarz Jegomość o godz. 2giey po południu raczył dać posłuchanie Baszy Nowey-Orsowy. Basza zjechał na pół godziny przed przybyciem Cesarza do Starey-Orsowy, i wysiadł w domu przytykaiącym do pomieszkania Monarchy. Położono dywany, po których NN. Cesarstwo Ichmość przeszli z małym orszakiem dla przyięcia Baszy w pokoiu, w środku którego stał wielki stół. Na iedney stronie stanął Cesarz z Cesarzową, a na drugiey Basza z orszakiem swoim. Rozmowa przez tłómacza trwała kwadrans, poczem Basza kazał podać N. Cesarzowey podarunki złożone z szalow Tureckich, chustek i oleyku różowego. Po oddaleniu się NN. Cesarstwa Ichmość częstował orszak Cesarski Baszą cukrami i kawą taką, iaką Turcy pić zwykli. Według ich zwyczaiu musiał zawsze ieden z orszaku Baszy kosztować iadło, nim ten ie wziął do ust swoich. Potem oddalił się Basza i odjechał Dunajem do Nowey Orsowy. Gdy NN. Cesarstwo Ichmość zjeżdżali na doł przez górę Allion, gdzie Ich od strony Tureckiey dobrze spostrzedz było można, huczały ciągle na znak radości działa w Tureckiey twierdzy Nowey Orsowie.

Jak bardzo Rząd Austryacki zapobiega wdarciu się do Kraiow swoich panuiącey w Tureczyznie zarazy morowey, świadczy o tem następuiące urzędowe pismo:

Luboć przy kordonie powietrznym, na granicy Dalmackiey przeciwko Turcyi ustanowionym, odbywa się ustawicznie służba z zupełną pilnością i ścisłością, iakiey przedmiot tak wielkiey wagi wymaga, zdarzyło się iednakże w ostatnich dniach zeszłego miesiąca Maia, że ieden mieszkaniec z Glussi, mieysca tuż przy granicy Tureckiey w Cyrkule Makarskańskim położonego, przy sprzyiaiących mu szczególnieyszych stosunkach mieyscowych znalazł sposoby, iż się w ościenne Państwo Tureckie, gdzie powietrze grassowało, przekradł, a tym sposobem z tamtąd zaród tey okropney zarazy między współmieszkańcami swoimi zaszczepił. W kilka dni po dopuszczeniu się tego zuchwalstwa padł sam naypierwszą onegoż ofiarą, a wkrótce pokazało się kilka przypadków choroby w Glussi, Metrovich, Slivno, Gradino i Arano, które podeyrzenie zarazy wzbudzały. Na pierwszą wiadomość o tych wypadkach przedsięwzięły Władze kraiowe iak nayspiesznie środki, które przepisy zdrowia i dawnieysze doświadczenia, do wstrzymania dalszego szerzenia się zarazy i do stłumienia iey w samemże wszczęciu się, podaią. Nie tylko wszystkie owe domy, w których się osoby powietrzem zarażone lub o zarazę tę podeyrzane znaydowały, każdy z osobna pozamykano, lecz także i owe mieysca, a nakoniec i cały ów obwód, do którego też domy należały, przez liczne i doświadczone straże zdrowia zamknięto, liniiami kordonowemi obwiedziono, a tak temu złemu potróyną nieprzebytą tamę położono. W każdem z pomienionych mieysc ustanowiono osobną Kommissyę zdrowia, i poruczono iey chwycenie się doraźnych środkow, iakich nagłość okoliczności wymagała. Tak stosowne i dzielnie wykonane rozporządzenia nie mogły pożądanego uchybić skutku. Powiodło się ograniczyć powietrze na mieysce pierwszego wybuchnienia iego, i tę, innemi czasy tak straszliwą zarazę, nawet i w pomienionych mieyscach tak nieszkodliwą uczynić, że na nią tylko czternaście osób umarło. Gdy iuż wszyscy mieszkańcy czyszczenie się i odwodową kontumacyę, w miarę zachodzącego przeciwko nim większego albo mnieyszego podeyrzenia zarazy na onychże włożoną, odbyli, zostały porozciągane liniie powoli rozwolnionemi, a około środka miesiąca Września został dawnieyszy dobry stan zdrowia w Cyrkule Makarskańskim zupełnie przywróconym. Aby Monarchię także i ze strony morskiey od wszelkiego podobnego niebezpieczeństwa ochronić, zostały nie tylko promy i łodzie będące na rzece Nerentu, przytyksiącey do poderzanego obwodu, zaraz z początku pod nadzór publiczny wzięte i przez krążące statki wszelkie związki przecięte, lecz także i w Gubernium Nadbrzeżnem i Weneckiem, przez cały ciąg wątpliwego stanu rzeczy w Cyrkule Makarskanskim, zachowywano przeciwko Pro-

wincyem Dalmackim te rozporządzenia kontumacyyne, które ustawami zdrowia przeciwko okrętom, z Kraiów o zapowietrzenie podeyrzanych przybywaiącym, są przepisane.

Wiadomości zagraniczne.

Turcya.

List z Belgradu (pod Konstantynopolitańskiem przedmieściem Bujukdere) dnia 10. Września pisany, zawiera co następuie:

„Pomimo deszczów przeszło od tygodnia często padaiących, nie polepszył się ieszcze publiczny stan zdrowia, i ustawicznie zdarzaią się nowe przypadki zapowietrzenia nie tylko w kilku dzielnicach miasta Konstantynopola, lecz także i na przedmieściach Pery i Galaty, tudzież w niektórych mieyscach nad kanałem, a mianowicie w Bujukderze, gdzie zaród zarazy pomimo oddalenia się mieszkańców, i pomimo czyszczenia się pod wpływem Duchowieństwa Greckiego zaprowadzonego, przecież stłumionym nie iest. Tymczasem iesteśmy w kwarantanie iuż przez połowę odbytey, dzięki niech będą Niebu, zupełnie zdrowymi. Lecz nawet i ze wsi tuteyszey wywieziono onegday iednego zarazą złożonego mieszkańca na łąkę, do zwyczaynych bliskich przechodzek służącą; tak więc nawet i w mieyscu schronienia naszego od smutnych widoków i okropności nieszczęścia zachowani nie iesteśmy."

Z korpusu artyleryi wybrano dwa pułki, które wyruszyły już do Belgradu i Nissy dla zluźowania tameczznych osad woyskowych.

Rozpoczęta niedawno budowa warowni przy Dardanellach, tudzież naprawa dawnych warowni, już się zbliżaią do końca, a pod Topchaną stoi w gotowości okręt przewozowy dla odwiezienia dział i amunicyi, potrzebnych do uzbroienia tychże warowni.

Królestwo Polskie.

Wyrokiem N. Cesarza i Króla Alexandra, wydanym w Petersburgu dnia 4. (16.) Lipca r. b., mianowani Senatorami Kasztelanami Królestwa Polskiego: 1.) Tadeusz Matuszewicz; 2.) Antoni Wołłowicz; 3.) Kaietan Sierakowski; 4.) Mikołay Glinka; 5.) August Kicki; 6.) Michał Kochanowski; 7.) Stanisław Wodzicki; 8.) Stanisław Małachowski; 9.) Woyciech Męciński; 10.) Felix Kretkowski; 11.) Jerzy Skarzyński; 12.) Michał Straż; 13.) Hrabia Jan Tarnowski; 14.) Maciey Wodziński, i 15.) Wicenty Rulikowski.

Ministerium Spraw Wewnętrznych i Policyi podało do wiadomości publiczney następuiący list zwołuiący Seymiki w Królestwie Polskiem:

W imieniu Nayiaśnieyszego
Alexandra I.,
Cesarza Wszech Rossyi, Króla Polskiego etc. etc. etc.
Namiestnik Królewski w Radzie Stanu.

Wszem w obec i każdemu z osobna, komu o tem wiedzieć należy, wiadomo czynimy:

Na mocy upoważnienia udzielonego Nam przez artykuł 4ty Dekretu Cesarsko-Królewskiego z dnia 15/27 Marca r. z., stosownie do artykułów 125 i 126 Ustawy konstytucyyney, tudzież artykułów 32 i 33 Statutu organicznego o Reprezentacyi narodowey, nakazuiemy niniejszym Listem zwołuiącym, aby z Oddziału N. Seymików, Obywatele Szlachta prawo głosowania maiący Powiatu N, na dzień N. miesiąca N. roku 1817 w mieście N., w mieyscu przez Kommissyę Woiewodzką oznaczonem, na Seymik zgromadzili się.

Po dopełnieniu przepisów w artykułach od 47 do 56. Statutu organicznego z dnia 19. Listopada (1. Grudnia) 1815 roku zawartych,

Pierwszą waszą czynnością Obywatele będzie obranie iednego na Seym Posła.

Drugą, obranie dwóch Członków Rady Woiewódzkiey.

Trzecią, ułożenie listy kandydatów na urzędy administracyyne i sądowe.

Seymik dłużey trwać nie może nad dni trzy.

Obywatele! Nie wątpiemy, iż pierwsze te po wskrzeszeniu Królestwa Polskiego obrady, porządkiem, powagą, mądrością wyboru staną się Oyczyznie użytecznemi. Z Ustawy konstytucyyney i z wyięnych w rozwinięciu iey Statutów organicznych wiadome wam są ważne Posła i Członków Rady Wojewódzkiey obowiązki. Stosyucie więc do tego wybory wasze, ażeby prace i usiłowania tych, których wybierzecie, odpowiadały wielkim i dobroczynnym Cesarza i Króla zamiarom pomnożenia dobra, zaprowadzenia porządku i utrwalenia pomyślności w Królestwie Polskiem.

Działo się w Warszawie na posiedzeniu Rady administracyyney d. 30. Września 1817.

(Podpisano) Zaiączek

Podobnież brzmi list Namiestnika Królewskiego, zwołuiący Zgromadzenia gminne w Królestwie Polskiem.

Do tych obu listów załączone są tabelle, wskazuiące, w którym czasie we wszystkich Powiatach i Okręgach gminnych Seymiki i Zgromadzenie gminne odprawić się maią, i zawieraiące nazwiska 77 Marszałków seymikowych, a 51 Marszałków zgromadzeń gminnych. Seymiki, nie mogące trwać nad trzy dni, ukończą się do dnia 5. Grudnia r. b., a Zgromadzenia gminne, nie mogące trwać dłużey, iak 6 dni, do dnia 7. Stycznia r. p. ukończonemi zostaną.

Gdy dostrzeżono w Warszawie, że niektóre osoby bez sposobu do życia bawiące się próżniactwem, a mieniące się bydź członkami Policyi sekretney, udaią: iakoby miały wpływ do rożnych Wydziałow rządowych, a nawet i do biór Jego Cesarzewicowskiey Mości Wielkiego Xięcia Konstantego, rzucaią postrach między mieszkańców, iakoby ich donoszono o różne nieprzyzwoite przeciw Rządowi mowy, wyłudzaiąc pieniądze pod pozorem możności utaienia podobnych doniesień; przeto Prezydent miasta Warszawy został upoważnionym uwiadomić mieszkańców: iż Rząd nie utrzymuie żadney inney Policyi, iak tę, która iest potrzebną dla bezpieczeństwa samych mieszkańców, ich maiątkow i zdrowia przez zachowanie porządku i czystości. — Wezwał przeto wszystkich, aby dla zapobieżenia nadal podobnym gorszącym postępkom niektórych podłych oszustow, każdego takiego, którzyby się z podobną mową słyszeć dał, przytrzymano, i do naybliższego Urzędu cyrkułowego, lub do bióra Policyi na ratusz główny przyprowadzono dla odebrania zasłużoney kary. Rząd bowiem Polski powoduie się zawsze tą mądrą zasadą, aby nie mieszać się w publiczne rozmowy Ludu, będąc przekonanym, że podobne mieszanie się w zamiarze stłumienia wolności mowy i wynurzenia publiczney opinii, zniechęciłoby ku niemu Naród otwarty i waleczny.

Krakow.

Gdy Prezes Senatu wolnego miasta Krakowa i iego Okręgu, Stanisław Hrabia Wodzicki, Senatorem Kasztelanem Krolestwa Polskiego mianowanym został, przeto złoży bez wątpienia swóy urząd teraźnieyszy.

Hrabia Sweerts-Spork, nadworny Kommissarz N. Cesarza Austryackiego, przesłał mu był prośbę Towarzystwa Dobroczynności miasta Krakowa, po odebraniu którey J. C. K. Apostolska Mość pomienionemu Kommissarzowi rozkazać raczył, aby rzeczonemu Towarzystwu oświadczył: że pomyślny skutek szlachetnych starań onegoż o ulżenie nędzy ludzkiey J. C. K. Mość żywo interessuie, i aby mu w dowód tego wręczył 2. co ZR. w monecie konwencyyney z tą uwagą: iż rozliczne rany, które w Monarchii Austryackiey po upłynionych nieszczęsnych latach do zagoienia ieszcze pozostaią, naywyższey wspaniałości N. Cesarza i dawney przychylności Jego ku mieszkańcom Krakowa, w wymiarze wsparcia poświęconego dla ubogich obwodu iego, zakres położyć musiały.

N. Cesarz i Król Alexander, kazał podobnież wręczyć 1000 rubli śrebrnych temuż Towarzystwu Dobroczynności; zaś N. Król Pruski raczył pochwalić szlachetne usiłowania onegoż.

Reprezentanci ostatniego Seymu podarowali także 1000 talarów temu Instytutowi, i wcielili do niego wszystkie dotąd istnące fundusze ubogich i szpitalow.

Rzadko który Instytut Dobroczynności tak pomyślnym cieszy się skutkiem, iak Krakowski; gdyż nie tylko nie ma żebraków na ulicach, ale nawet znakomita dla miasta liczba ubogich, była w czasie drożyzny dobrze żywioną, wygodnie mieszczoną i czysto utrzymywaną, a wewnętrzna Instytutu tego organizacya zaręcza mu trwałość i na czas przyszły, za co Kraków winien iest szczegolnieyszą wdzięczność Hrabiemu Mieroszewskiemu.

Przez starania i wyborne urządzenia Senatu rządzącego, zyskuie Kraków na ochędostwie, porządku i ozdobach. Słychać także, że i teatr, dotąd w ręku prywatnych przedsiębierców będący, kosztem publicznym utrzymywanym będzie.

Rozmaite Wiadomości.

Gazeta Hanauska umieściła co następuie: „Jest to rzecz nadzwyczayne w oczy uderzaiąca, że tak często ze wszystkich stron Niemiec, a możnaby powiedzieć i Europeyskich, nadchodzą wiadomości o wzmagaiącey się drożyznie po tak obfitych żniwach. Zdaie się prawie, iak gdyby lichwiarze zbożowi taiemny związek między sobą zawarli, aby dopiero co przebyte cierpienia rodu ludzkiego ieszcze raz odnowić. Niektóre Kraie Niemieckie chwyciły się wprawdzie środków zaradczych; ależ dopóki w całych Niemczech całkowity plon ziemi wykazanym, od niego ilość konsumpcyi i przyszłego zasiewu odtrąconą, pozostaiąca zaś przewyżka w części na przypadkowe potrzeby sąsiadów za ustanowioną cenę zabespieczoną nie będzie, dopóty będą lichwa i łakomstwo szydziły z cierpiącey ludzkości.